

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**IN PRIMVM MV=||SCVLI ANTICHLAEVM || Replica brevis
Iohannis Cochläei, pro Sacerdotij & || Sacrificij nouæ legis
assertione.|| IN EPILOGO ADIECTA || est brevis responsio
in Antibolen Bullingeri.|| ...**

Cochlaeus, Johannes

Ingolstadt, 1545

VD16 C 4331

X. Non omnia, quae credere & seruare debemus, in sacris literis expressa
esse.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10167348-1

Non omnia quæ credimus in sacris
NON OMNIA QUÆ
credere & seruare debemus, In sacris literis ex-
pressa esse. Cap. X.

Malicia
Musculi.

Improba ca
lumnia.

Gene. 4.

Hic improbissimum agis rabulam & Sycophantam, dum ex his uerbis elicis, me sentire, quod sacerdotiū & sacrificiū nostrū nō habeatur in scripturis, idq̄ centies & amplius mihi obijcis & inculcas, maliciose insultans, & incogitantia me arguens, quasi mihi ipsi contrarius fuerim, Vnde factum est, ut quidam ex eruditis, qui hoc scriptum tuum legit, & meum non legerat, scripserit ad me in hæc uerba. Eum (inquit) non ita impudentem esse puto, ut fingat, & affirmari quodammodo & negari à te, in sacris literis expressum esse, quod in Missa Christus offeratur. Quare postea per totam ferè disputationem te urget ea parte, quæ contra te & pro ipso facit. Hæc ille. Dic ergo nugator impudens, ubi nam negauerim sacerdotium sacrificiumque nostrum (quod Missaticum Papisticumq̄ ludibrios seuocas) in scripturis expressum esse, aut ex scripturis probari posse. Nonne fateris ipse, me ad probationem eius locos ex Euangelicis Apostolicisque literis adduxisse? Ostenditur, si potes, ubi dixerim, illud ex scripturis probari non posse. Ab hac enim calumnia possunt me liberare uerba illa, quæ in primo ad Bullingerum tuum libro scripsi, Quæ sane sic habent. Interim tamen in faciem tibi dictum uolo, me sic confidere in domino, ut per gratiam eius possim pro sacrificio Missæ multo plures in medium afferre scripturarum locos, quam tu aut ullus complicum tuorum possit ex scripturis probare, quod Tres in una simplicissima Deitatis essentia seu natura, debeant dici Tres personæ,

sonæ, potius quam Tres uiri. Et stipulatum iam uolo inter te & me, quod Denos sim (Deo bene aspirante ac iuuantem) ex scripturis locos pro sacrificio Missæ prolaturus, quoties tu singulos pro ista huius uocabuli personæ acceptatione ex Canonicis scripturis attuleris. Hæc ibi. Certe nunquam dixi aut scripsi, ne somniaui quidem, quod sacerdotium aut sacrificium nostrum non possit ex scripturis probari, aut quod in eis non sit fundatum aut expressum.

Quare ista tua insultatio, centies & sæpius repetita, nihil aliud est quam nequissima pariter & impudentissima Sycophantia & calumnia, dum sic ais. Vides iam optime lector, Cochlæum hoc non sentire modo, sed & palam scribere, sacerdotium hoc Papisticum & Missaticum non esse in sacris scripturis expressum. Hæc enim uerba in scriptis meis nusquam inuenies.

Sycophantia
Musculi.

Euulgantur quidem nunc in Tribus Miscellaneorum libris meis permulti tractatus, quos diuersis temporibus locisque & ex uarijs occasionibus in religionis causa scripsi, sed non inuenies in eis septicipitem Cochlæum, sicut septicipitem uobis iam pridem exhibui Lutherum. Non enim meæ innitor prudentiæ, sed Ecclesiæ sensum ubique sequi & amplecti desydero, Ecclesia autem non est mobilis arundo, quæ in diuersas partes agitetur, sed est columna stabilis & basis firma ueritatis. Ideo & ego non argo in diuersa dogmata sibi inuicem contraria, sicut facitis uos uentosæ eloquentiæ cultores, qui auram sequimini popularem.

Cur non est
septiceps
Cochlæus
sicut Luth.

At dicis mihi, Cur ergo scripserim, Non omnia, quæ
G 2 credere

Non omnia quæ credimus in sacris

credere et seruare debemus, in sacris literis expressa esse, Nee decuisse dei sapientiam, omnia mysteria fidei nostræ publicare & omnibus hominibus nota facere in scripturis, quas Iudæi quoque & Pagani uidere poterant. Respondeo, feci hoc ad amplius & manifestius retundendâ confundendâque & reprobandam impietatem & erroneam sententiã uestrã, per quam ausi estis abolere Missas, reijcere quædam Ecclesiæ sacramenta, aliâque fidei nostræ mysteria & antiquissimos ritus, ueterumque pijs obseruationes ex hac quam præ tenditis ratione, quod in scripturis sacris non reperiantur expressa. Ut igitur omittam hic impias Lutheri uoces & insultationes, quas in plerisque libris, præsertim in eo quem Latine de abroganda Missa priuata, & in eo quem Teuthonice contra falso dictum (ut ait) statum Ecclesiasticum scripsit, euomuit, ubi ait. Quod in scripturis non habetur, hoc plane Sathanę additamentum esse. Et scurriliter insultans dixit, Agite, prodite uiri Papenses, ostendite unum iota scripturæ de ministerio uestro. Tua ipsius uerba, quæ & tu ipse repetis, hic recensebo, sicut recitauimus prius ex Teuthonico tuo (quod tu alijs uerbis uertisti) fideliter. Petimus (inquis) ut sacerdotium suum defendant, non sane per patres, neque per Episcopalia Concilia, neque per longam consuetudinem. In quibus omnibus nullum est aut esse potest fundamentum in causa tanti momenti, sed per sanctas Biblicas scripturas. Si quas ergo habent, proferant: Sin minus, manifestum est utique, sacerdotium eorum merum esse & nihil, immo perniciosum figmentum humanum. Ad hac tua sic respondi, primum sane, quod sacerdotium nostrum ex scripturis quoque probari ac defendi potest, sicut factum est, cum à plerisque alijs hæresum uestrarum confutatoribus,

tum

Insultatio
nes Lutheri.

Insultatio
nes Musculi

C c iij

Responsio
Cochlæi.

tum à me ipso in non paucis aduersus Lutheri, impias insanias libellis, præsertim Teuthonicis, Contra quos nemo uestrum replicauit. Hæc Muscule uidisti, atq; etiam obijcere mihi ea non uereris, & tamen non erubescis dicere, qd palam scripserim, sacerdotium nostrum in sacris literis nō esse expressum, Cum non ignores, me tibi aliquot scripturæ locos de sacerdotio obiecisse.

Nec multo modestior est insultatio tua, qua nunc in Anticochlæo tuo illudis mihi, sic dicens, Respondeat Cochlæo hic, unde figmentum Missatici sacerdotij: Vnde ipsa Italica Missa: Vnde Transubstantiationis cōmentum: Vnde de quæstiosa Purgatorij ignis opinio: Vnde sacerdotum cœlibatus: Vnde Monachorum tam innumera & uaria hypocrisis: Vnde cultus simulachrorum, & inuocatio sanctorum mortuorum: & quæ alia sunt huiusmodi, à sacris scripturis aliena, in Ecclesiam Christi irrepsert.

Ego quidem ad hæc omnia respondi, tum in alijs plerisque que scriptis meis, quæ in Lutherum eiusq; Philippum ædidisti, tum in ijs quæ in teipsum & in Bullingerum tuum atq; in Osandrum euulgauit anno superiore, Eaq; ex scripturis quoq; probaui & asserui. Attamen ad maiorem uestri confusionem, impiæq; insultationis repressionem, ex super abundanti adieci istam quoq; sententiam, Non omnia quæ credere & seruare debemus, in sacris literis expressa esse, Ideoq; multa recte credi etiam si non sint scripta. Et hanc sententiam probaui autoritate sanctorum patrum, Dionysij, Basilij Magni, et Augustini. Eorum tu dicta per sophisticas glossas eludere conaris, sed frustra, Apertiora enim sunt eorum uerba, quàm ut ullis rhetoricæ aut sophisticæ prestigijs obscurari aut eludi apud cordatos lectores queant. Ex Dionysio recitauit hæc uerba. Nefas est sacerdotem à ministris

Alia Muscule
li insultatio.
F. ij.

Dionysius
in epistola ad
Demophilum

Non omnia quæ credimus, in sacris

stris iudicari, etiam si impius in diuina esse uideatur, etiam siquid aliud ex ijs quæ interdicta sunt egisse depræhenditur, Nam si distinctiones ordinesque confundere, sacratissimas Dei functiones & iura transgredi est, omni profecto ratione caret, Dei causa peruertere traditum diuinitus ordinem, Ecce sacerdotem nominat & ministros, & eorum distinctiones ordinesque diuinitus traditos esse affirmat, eosque ordines confundere aut peruertere dicit hoc esse quod Dei functiones & iura transgredi. Quid tu ad ea respondisti, qui sacerdotum ordinem non solum confundis & peruertis, sed etiam in totum abnegas. Nec ualet elusio, si dicas, eum de alijs quàm de papisticis (ut uocas) loqui sacerdotibus, falsum est enim hoc tuum commentum, De ijs enim loquitur, qui in altari corpus & sanguinem Domini conficiunt, litantque & offerunt, sicut probatum est supra. De talibus autem & nos loquimur. Recitauit & alia quædam eiusdem Dionysij uerba, quæ non omnia sint scripta, nec omnibus propalanda esse passim mysteria. Quibus ex superabundanti et ista nunc adijcio. Necessario (inquit) primi illi nostri sacerdotalis muneris duces, uisibilibus signis cælestia sacramenta texerunt, uarietateque ac multitudine, quod unicum est & collectum, tradiderunt, partim scriptis, partim non scriptis institutionibus suis. Quid obsecro clariùs dici potest de non scriptis Apostolorum institutionibus quàm hic dicit Dionysius? Verba autem Basilij sic habent. Neque enim omnino mysterium est, quod ad populares ac Vulgares aures effertur. Hęc est (inquit) ratio, cur quædam citra scriptum tradita sunt, ne dogmatum cognitio propter assuetudinem uulgo ueniret in contemptum. Hęc Basilij uerba tu eludere uolens, retorques ad ea quæ non in mysterijs sed in usu Ecclesiastico sunt, Ille autem ex præsse

Dionys. de
Eccle. hierar.
c. 3.
De Eccle.
hierar. c. 3.

Peruersa ex
positio uer
borum Ba
silij.

expresse loquitur de mysterijs, & non de usu (ut tu dicis) sed de dogmatum cognitione. Et hic quoque creberrime obijcis mihi calumniote, quasi scripserim, Mysterium sacrae communionis non esse in sacris scripturis expressum, Quod certe in scripto meo non habetur.

Quod autem de Augustini l. 18. & 119. Epistolis sic dicis, Dispeream, si quicquam reperiatur in eis quod ad propositum faciat, Improba profecto est impudentia, & affectata caecitas. Clarissima enim sunt ibi Augustini contra tuas aliorumque nouitates impias uerba. Illa enim (inquit) quae non scripta sed tradita custodimus, quae quidem toto terrarum orbe obseruantur, datur intelligi, uel ab ipsis Apostolis, uel plenarijs Concilijs quorum est in Ecclesia saluberrima authoritas, commendata atque statuta retineri. Et infra. Similiter etiam si quid horum tota die per orbem frequentat Ecclesia, Nam hoc, quin ita faciendum sit, disputare, insolentissimae insaniae est. Et post pauca. Ipsa quippe multitudo (inquit) consuetudinis, etiam quae adiuuat utilitate, nouitate perturbat, Quapropter quae utilis non est perturbatione infructuosa consequenter noxia est. Item. Et licet quido apparet, quando primum acceperunt discipuli corpus & sanguinem domini, non eos accepisse ieiunos, Nunquid tamen propterea calumniandum est uniuersae Ecclesiae, quod a ieiunis semper accipitur? Ex hoc enim placuit spiritui sancto, ut in honorem tanti sacramenti in os Christiani prius dominicum corpus intraret quam exteri cibi. Nam ideo per uniuersum orbem mos iste seruetur. Neque enim quia post cibos dedit Dominus, propterea pransi aut cenati fratres ad illud sacramentum accipiendum conuenire debent, aut sicut faciebant, quos Apostolus arguit & emendat, mensis suis ista miscere,

Verba Au.
pro Ecclesig
authoritate.

Luth. contra
Aug. in lib.
de abrogan.
missa uult, a
non ieiunis
accipiendū
esse.

Et

Non omnia quæ credimus, in sacris

1. Cor. 12.

Et rursus post pauca, Statim subtexit Apostolus, Cætera autem cum uenero, ordinabo, unde intelligi datur, quia multum erat, ut in epistola totum illum agendi ordinem in sinuaret, quem uniuersa per orbem seruat Ecclesia, ab ipso ordinatum esse, quod nulla morū diuersitate uariatur. Hæc omnia Aug. Ex quibus lector facile intelliget, quàm acriter uos nouatores repræhensurus esset Aug. si adhuc nobiscū uiueret, qui Missam aboleris, altaria diruitis, Chrisma reijcitis, & innumera alia abrogatis aut mutatis, quæ tota per orbem Ecclesia tot sæculis ubiq; obseruauit.

Insolentissimæ Sectarū Insania. Probe nosti Muscule, quod in Cōcilijs plenarijs de sacerdotio & sacrificio nostro creberrima est mentio & approbatio, Agnosce igitur hinc insolentissimam (ut ait Aug.) tuam insaniam, qui contra tot Concilia negare & abrogare illa præsumis. Aperte enim contra hæc Augustini dicta reiecisti auctoritatem patrum, Conciliorum & longè consuetudinis, ut solius scripturæ apud te ualeat auctoritas, Ita tamen, ut obiectæ tibi à nobis scripturæ non aliter à te recipiantur, nisi secundum sensum tuum, quem procaci temeritate secundum noua & falsa commenta tua pro libito effingis.

Sacerdotiū & missa probantur & p scripturas & per Concilia & longum usum. Vis autem, ut respondeam tibi, De quo nam genere credendorum & obseruandorum uelim haberi Missam sacerdotiumq; Papisticum, An de illis quæ sunt in scripturis expressæ, an uero de illis quæ aut Concilijs aut consuetudini debentur. Respondeo igitur, te qui & missam & sacrificiū nostrum impte ac perfide negas, peccare contra hæc omnia, quia & in scripturis fundata sunt, & Conciliorum longèq; consuetudinis auctoritate confirmata. Non sunt ad inuicem contraria, scripturæ sacræ & Concilia Ecclesiæ que ritus & consuetudines, Quare non oportet, si unum
ex ijs

ex his conueniat alicui rei, mox alia, uelut contraria tollantur ab eadem re.

Neque recte colligis ex hoc dicto meo, Non omnia fidei nostræ mysteria sunt in scripturis expressa, quod proinde missa & sacerdotium nostrum non sint in scripturis expressa. Dialectici enim facile te in hoc arguent, qui sciunt differentiam esse inter Nulla & Non omnia. Si dixissem, Nulla fidei nostræ mysteria habentur in scripturis, iam possis mihi de missa & sacerdotio tua obijcere commenta. At non dixi, Nulla, sed Non omnia. Id est, quædam non. Quære, si libet, ex pueris, Dialecticæ studiosis, qui scient tibi dicere, quod Omnia & Nulla sunt signa uniuersalia, At Non omnia, & quædam non, sunt signa particularia. Audisti autem iam supra ex Augustino, quod longū fuisset aut multum, totum agendi ordinem, quem circa Eucharistiā tota per orbem Ecclesia seruat, Paulum in epistola exprimere, Ideo dixisse eum, Cætera cum ueneno disponam.

Non sunt igitur omnia scripturis expressa quæ aguntur in Missa, Nos certe firmiter credimus, per uerba consecrationis, quando à sacerdote recta consecrandi intentione proferuntur, uere confici corpus & sanguinem domini, & substantiam panis uiniq; conuerti in corpus & sanguinem Christi, etiamsi scriptura id expresse non dicat, Tu uero huius fidei Christianæ abnegator, & Transsubstantiationē istā & concomitantiam aliaq; non modica fidei mysteria per se de negas & impugnas, ex hac una ratione, quod non habent in scripturis expressa. Certe uix dum hora una abiit, ut literas recepi à pio quodam Theologo. In quibus conquerit te inter alia nefanda concionum tuarum (quibus uerba consecrationis nunc populum in fide subuertis,) dogmata prædicasse scilicet diebus, Misere seductum hactenus fuisse populum Dei

H à sa

Differunt hæc, Non omnia & nulla.

Non omnia quæ in Missa aguntur scripturis expressa sunt.

Noua impietas Musculi contra uerba consecrationis.

De quibusdam fidei articulis non expresse

à sacrificulis in hoc, quod contra genuinū (ut ais) scripturę sensum, perfricta fronte docuerint, sub specie panis uerum Christi corpus latere. Cuius rationem ita subiūxeris, Si cū uerba illa à sacerdote prolata, tantā uirtutē & efficaciam haberent, ut panem in uerū Christi corpus mutarent, necessario sequeretur, ut uerba illa consecrationis, parieti affixa aut inscripta, similiter corpus domini in eo efficerent. O inuictam noui Theologi rationem, quod sacerdos consecrans non maiorem habeat potestatem ad consecrandum quam paries. Quis antea tantam audiuit sapientiam? Concilium Nicenum (quod omnium sacratissimum habetur) statuit ne minister Eucharistię porrigat presbytero aut Episcopo, eo quod consecrandi et offerendi potestatem non habet minister, sicut presbyter habet aut Episcopus, Contra hoc Concilij decretum, tu nunc post M. C. annos prorepis, & docere non uereris, sacerdotem non plus habere potestatis ad consecrandū quam habet paries. Addit Theologus ille & aliud tuum dogma, nuper in concione prolatum esse, Nempe iuniores uiduas, si non nubant rursus, liberisq; procreandis operam dent, quouis scorto deteriores esse. Addit deniq; uno ore affirmare omnes, te breui *ἡμολομάχορ* futurum esse, ut omnes Christi & sanctorum eius imagines ē templis Vverdæe deturbaturus sis, sicut Augustæ iam pridem deturbatæ sunt. Sed hæc est hora tua & potestas tenebrarum, quam tibi Deus propter peccata tum Cleri tum populi permittit.

Concilium
Nicen c. 14.

Aliud dogma
nouum
& falsum.

NON OMNES FIDEI CHRISTIANÆ articulos in sacris literis expressos esse.

Cap. XI.

Hic rursus insultas mihi, ut respondeam, quare Aug. tribuerim, quod ille nunc scripsit. Ais enim eum non decre-